

טליק: זלוזל פומבי ומופגן ברמטכ"ל

עד שטליק נאלץ לעזוב מנית את גייסות השיריון והלך לשמש כעוזר ראש אג"ם, בעת שיצחק רבין היה ראש אג"ם ב"מטכ"ל. טליק לא הסתיר את דעתו על בר"ל, בז לו בגלוי. גם בשנים הבאות — כאשר בר"ל היה כראש אג"ם וכ"רמטכ"ל, וטליק הפך להיות מפקד גייסות השיריון, היו ביניהם חילוקי דעות חריזים פים קבועים. שלוש פעמים עמד טליק על סף התפטרות מצה"ל בגלל בר"ל והוא הפך להיות לאחראי לכך. לים הנוקשים ביותר של תפיסת התגנה בסיני, שנודעה בשם "קו בר"ל".

מילחמת

"הגמדים"

נקודה זו נכנס לתמונה גורם נוסף: אברהם ("ברו") אדן, כיום אלוף פיקוד הדרום.

ברו, בן כפר גלעדי שהתגייס לפלמ"ח עוד ב-1943, היה כבר במילחמת העצמאות מפקד פלוגה בגדוד 8 של חטיבת הנגב. הוא היה אחד מראשוני חיל השיריון בצה"ל, כשמייד אחרי המלחמה מר"נה על-ידי סגן אלוף שאול יפה, קצין השיריון הראשי הראשון של צה"ל, לפקד על קורס השיריון הראשון.

אחרי כן נטש ברו את הצבא, חזר לקיבוץ — נירים, לצבא ולחיל השיריון חזר ברו רק ב-1956, כמג"ד בחטיבה 7 שאורי בן-ארי היה מפקדה. ברו עבר ב"גייסות השיריון את כל שלבי הקידום. במיבצע קדש היה מג"ד, אחרי כן יצא לשנת השתלמות בארצות-הברית. שנתיים שימש כקצין אג"ם של גייסות השיריון ואחרי כן היתמנת כמפקד חטיבה. כשדרו היה מפקד גייסות השיריון, היה ברו מפקד חטיבה 7. גורודיש היה אחד ה"מג"דים בחטיבה. לא עבר זמן רב ובין ברו לגורודיש עבר תחול שחור.

תחילה היו היחסים ביניהם מצויינים. שניהם היו אנשי שיריון ותיקים. אולם המחלוקת התגלתה ביניהם דווקא בשאלה מיקצועית. באחד הימים הורה ברו לגורודיש לשנות את שיטת תיקוני האש ב"תותחית הטנקים. גורודיש התנגד לביטול, טען ששיטתו של ברו פסולה. הוא סרב (המשל בעמוד 30)

עימו לגייסות כמה מקציני המטה שלו לשעבר, שהיה רגיל לעבוד במחיצתם. או החלו להיווצר גם בגייסות השיריון קליקות — אגודות קצינים ששמרו אי-מונים למפקד זה או אחר, והשמיעו בגלוי את כל מתחיהן.

התככים הפנימיים היו בעיקר בין מפק"די חטיבה 7, חטיבת השיריון הסדירה, הטובה והמהוללת ביותר של צה"ל. אחרי אורי בנר, היתמנה אולק כמח"ט 7, כ"שהמג"דים שלו היו אברהם ("ברו") אדן (שהוחלף אחרי כן באלחנן סלע), ישראל גרניט והרצל ספיר. כל אחד מהמג"דים שאף להגיע יום אחד להיות מפקדה של חטיבה 7. כתוצאה מכך עורערו היחסים ביניהם. יום אחד, כשערך אולק מסיבה לצמרת הפיקוד של החטיבה, הופיעו רק קציני המטה שלו וישראל גרניט. ה"מג"דים האחרים החרימו את המסיבה. היריבות פשטה גם על עניינים שוליים לכאורה. כך, למשל, רכש צה"ל בשנת 1958 עבור אלוף-הממשנה מכוניות אמריקאיות חדשות מדגם פלימוט. מפקדי ה"חטיבות עמדו לקבל לשימוש מכוניות אלה, שחולקו לחטיבות ולא למח"טים אי-שית. רק אולק לא זכה לנסוע בפלימוט, והמשיך לנסוע בסגור שלו. הפלימוט של חטיבה 7 נמסר לשימוש של דוד ("דדו")

קרב, גם כשהיה זקוק לה. היא לא ניתנה לו. בשיריון, לעומת זאת, לא היתה נמעט חשיבות לתהילה האישית בקרב עד למלחמת ששת-הימים. המפקד ה"בכיר הוא שהיה שוקל וקובע, מי זקוק לתגבורת ולמי צריך לסייע בכוחות נוספים.

רקע זה חשוב להבנת היחסים שהתפתחו בין קציני השיריון בתקופה מאוחרת יותר. המפקדים צמחו על גייסות השיריון והגיעו לעמדות פיקוד בכירות בצה"ל, כמו הרמטכ"לים חיים בר-לב ודוד אלעזר, וראש אג"ם ישראל טל, לא צמר חו אומנם יחד עם השיריון. הם היו אנשי ח"ר שהגיעו לשיריון רק בסוף שנות החמישים. אבל ללא ספק הם הושפעו מ"מסורת היחסים הפנימיים שהיתה מקור בלתי בגייס, לפיה מהמרים המפקדים הנו"טרים על "סוס" זה או אחר, ולפעמים, על פי הסלנג המקובל, "היו נופלים בין האוכפים".

כך נולדו

הקליקות

מי ששייך לאווירת התכונות ה"פנימית" בשיריון היה משה דיין, ב"תקופה בה כיהן כרמטכ"ל צה"ל. דיין

ברו: להטביע בתוך כפיית של מים

אלעזר, שבועות רבים לפני שהיתמנה כ"מפקד החטיבה, פרשה מעין זו העכירה את רוחו של אולק, שנחשב כמפקד יוצא דופן בעל מנהיגות סוחפת ולוחם רציני — ועירערה מיד את היחסים בינו לבינ מחליפו.

המרד

נגד דדו

מן קצרי אחרי שדרו אלעזר היתה מנה, ב-1958, כמפקד חטיבה 7, נעשה ניסיון להדיחו. המג"דים של החטיבה הת"כנסו לשיחה ויזמו פגישה מאורגנת חת"לף את דדו. טענתם העיקרית היתה שדרו אינו שיריונר ולא ייתכן שמפקד חטיבה 7 יהיה ח"רניק. המטביעה היתה ברורה, אם לא יופקד דדו על חטיבה 7, עשוי אחד מהם לזכות בתפקיד. אולם הם ניסו להלביש את התנגדותם לדדו בנימוקים אידיאולוגיים. באמצעים שונים ניסו להור"כיח כי דדו אינו כשר לתפקיד מבחינה מיקצועית.

ליצידו של דדו התייצב או במפתיע קצין האג"ם החטיבתי, שמואליק גורודיש, ש"

לא סבל את פונדק והחל לתתור תחתיו כאשר קירב אליו את אותם קציני שיריון שהתנגדו לפונדק. הוא הדיח את פונדק בהתקפת-זעם פיתאומית בשעת תימ"ר, ורוח מינה במקומו את לסקוב. כאשר הור"דח פונדק, יכול היה אורי בן-ארי לקבל לפיקודו את חטיבה 7.

כעבור מיספר חודשים כבר מונה אורי בן-ארי, שנחשב לקצין שיריון מעולה, כ"מפקד הגייסות. אלא שגם הוא החזיק מעמד שמונה חודשים בלבד בתפקיד. שמו השתרבב לפרשייה בלתי אסתטית, והוא מילץ לוותר על תפקידו לטובת חיים בר-לב שהועק לצורך זה מהח"ר.

בתקופת חיים בר-לב החלה ההצפה ה"המונית של גייסות השיריון במפקדי ח"ר שעברו הסבה וקיבלו מדרות פיקוד בכ"רות בגייסות שהתרחבו. באופן טבעי נוצ"רו או יחסי איבה אישיים בין מפקדי השיריון הוותיקים לבין המפקדים החד"שים. הוותיקים ראו בצדק כיצד אנשי הח"ר לשעבר תופסים את עמדות הפ"ר קוד הבכירות והוסמים על-ידי כך שכל אפשרויות הקידום שלהם, מה עוד שאל מפקד בכיר שהוסב מהח"ר לשיריון הבני